

очікуваної молочної продуктивності корови великих порід повинні з'їдати не менше одного кг сухої речовини.

Основна мета протягом цього періоду – підтримувати пік виробництва молока до тих пір, поки це можливо. Таким чином, ключовою стратегією під час середини лактації є максимально збільшити споживання сухої речовини. У цей період корову необхідно годувати якісними кормами (мінімум 40–45% сухої речовини раціону) і рівень ефективної клітковини повинен бути на рівні, подібному до рівня ранньої лактації.

Концентрати не повинні перевищувати 2,3% маси тіла і джерела не кормової клітковини такі як буряковий жом, зерно і злакові висівки можуть замінити частину крохмалю в раціон для підтримки здорового середовища рубця. Потреба в білку в середині лактації нижча, ніж на початку лактації. Раціони дійних корів у середині лактації повинні містити 15–17% сирого протеїну.

Пізня лактація. Під час цього періоду надой молока продовжують знижуватися, а також зменшується споживання корму. Однак споживання легко відповідає надоям. Корова також набирає вагу в цей період, щоб поповнити запас жирової тканини, втраченої під час ранньої лактації. Джерела білка та енергії в цей період не дуже критичні. Дешеві раціони можуть бути розроблені з небілковим азотом і джерелом легко ферментованих вуглеводів, таких як патока.

УДК 636.5.033

ПРИМАЧЕНКО Богдан, здобувач III курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Науковий керівник – **ШУЛЯР Альона**, канд. с.-г. наук, доцент

Поліський національний університет

м. Житомир, Україна

ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ПТАХІВНИЦТВА В УМОВАХ ТОВ «М'ЯСОВ» ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Актуальність. У вирішенні питань продовольчої безпеки галузь птахівництва має неабияке значення, адже здатна за короткий час, в порівнянні з іншими галузями вітчизняного агробізнесу, забезпечити населення високоцінними продуктами харчування й промисловість не менш цінною сировиною [1-3]. Тому дослідження технології виробництва продукції птахівництва в конкретних виробничих умовах не втрачає своєї актуальності [4, 5].

Мета і методика досліджень. Метою наших досліджень була характеристика технології виробництва м'яса курчат-бройлерів у ТОВ «М'ясов» з метою аналізу та оцінки. При виконанні роботи застосовано загальноприйняті методи.

Результати досліджень та їх обговорення. На території Житомирської області функціонує не так багато підприємств, які займаються виробництвом продукції птахівництва, в яких на 1 січня 2023 року утримувалось близько 6,7 млн. голів птиці (6731,3 тис. гол.), причому 569,7 тис. голів, а це лише 8,5%, утримували у сільськогосподарських підприємствах, натомість 6161,6 тис. гол. (91,5%!) утримувалось у господарствах населення [6]. Серед птахівничих підприємств, які займаються вирощуванням і відгодівлею курей м'ясного напрямку продуктивності на Житомирщині, є товариство з обмеженою відповідальністю (ТОВ) «М'ясов», яке знаходиться на території колишнього Радомишльського, нині Житомирського району.

ТОВ «М'ясов» є відносно «молодим» птахопідприємством, яке розпочало свою діяльність у 2017 році у селі Котівка. Нині пташники розміщуються ще й у таких населених пунктах, як с. Філонівка; с. Заболоть; м. Радомишль.

Дане підприємство займається вирощуванням курчат-бройлерів, їх відгодівлею та забоєм. Молодняк м'ясних курей закуповують у господарствах Волинської області у добовому віці. Так, у рік створення підприємства всього було вироблено дві тисячі тонн м'яса курчат-бройлерів.

Вирощування птиці здійснюється у реконструйованих приміщеннях, які щороку модернізуються шляхом введення в експлуатацію новітнього обладнання, в основному, іноземного виробництва. Так, у 2019-2020 роках було здійснено і завершено почату реконструкцію, капремонт приміщень, переобладнання пташників. Для забезпечення функціонування автоматизованої технології виробництва м'яса курчат-бройлерів у приміщеннях встановлено обладнання німецької фірми «Big Dutchman», завдяки чому обсяги виробництва зросли до 6 тисяч тонн, адже дана система дозволяє підтримувати на належному рівні всі параметри мікроклімату та автоматизувати всі виробничі процеси.

Крім того, у 2019 році ввели в експлуатацію реконструйований комбікормовий завод, що дозволило підвищити його потужність до виробництва 4 тонн високопоживного комбінованого корму за добу і забезпечило отримання середньодобових приростів бройлерів на рівні 70 г/добу.

Для виробництва м'яса курчат-бройлерів у ТОВ «М'ясов» займаються розведенням птиці одного з найкращих представників високопродуктивної гібридної м'ясної птиці – крос «Кобб-500». Так, в умовах господарства птиця цього кросу вирощується 45 днів до досягнення живої маси 3 кг. Варто зазначити, що на кінець 2022 року тут було вирощено 75000 голів птиці і отримано 2250 ц м'яса бройлерів. Для переробки продукції птахівництва у даному господарстві було побудовано високотехнологічний

(обладнання голландських компаній «Meun» та «Stork») цех із забою і перероблення м'яса бройлерів, потужність якого 2 тис. голів/годину.

Виробництво продукції птахівництва у ТОВ «М'ясов» здійснюється на принципах біобезпеки, тут налагоджено управління якістю та безпечністю продукції, яка сертифікована на відповідність вимог міжнародного стандарту ISO 9001:2008 та схеми сертифікації FSSC 22000:2011 (НАССР).

Висновки і пропозиції. Виробництво м'яса курчат-бройлерів в умовах даного підприємства налагоджено на високому рівні з дотриманням принципів біобезпеки та вимог й стандартів НАССР і з використанням сучасного обладнання і високопродуктивної гібридної птиці та може слугувати прикладом успішного ведення галузі птахівництва в поліському регіоні.

Література

1. Сахаський М. І., Абдуллаєва Е. С. Виробництво м'яса бройлерів у світі: обсяги, технології, стан та перспективи. *Науковий вісник НУБіП України*. 2014. Вип. 202. С. 148–158.
2. Biochemical parameters of chicken blood under the influence of technological stimuli of various etiologies / Yulia Osadcha, Alona Shuliar, Olena Sydorenko, Pavlyna Dzhus, Alina Shuliar. *Scientific Horizons*. 2023. Т. 26, № 9. С. 80–90.
3. Тимофєєв В. М., Горбаньов А. П. Вплив щільності посадки курчат бройлерів на ефективність відгодівлі. *Вісник ХНТУСГ ім. П. Василенка*. 2019. С. 296–299.
4. Ведмеденко О. В. Оцінювання продуктивності бройлерів за кліткового та підлогового утримання. *Таврійський науковий вісник*. 2020. № 115. С. 145–151.
5. Погोलів'я худоби та птиці. *Головне управління статистики у Житомирській області*: веб-сайт. URL: <http://surl.li/naapk> (дата звернення: 09.11.2023).

УДК 631.11:636.5

РАДЧЕНКО Тетяна, здобувач вищої освіти III курсу спеціальності «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Науковий керівник – **ВЕДМЕДЕНКО Олена**, канд. с.-г. наук, доцент

Херсонський державний аграрно-економічний університет

м. Кропивницький, Україна

СУЧАСНИЙ СТАН ПТАХІВНИЦТВА В УКРАЇНІ

Актуальність. Птахівництво – галузь сільськогосподарського виробництва, основним завданням якої є розведення, вирощування, утримання, годівля птиці, застосування механізації, автоматизації, проведення ветеринарної профілактики з метою одержання продукції птахівництва. Птахівництво є найбільш скороспілою галуззю тваринництва, яка при порівняно незначних затратах праці й кормів дає за короткий час високоякісну продукцію, що широко використовується не тільки в харчовій промисловості, а й у парфумерній, мікробіологічній промисловості та медицині [1]. Продукція птахівництва, як яйця, так і м'ясо птиці, користується високим попитом на внутрішньому та зовнішньому ринках. Відносна її дешевизна обумовлює важливість галузі як продуцента цінних продуктів харчування тваринного походження [2].